

בחיפה כימיקלים מנסים לגייס תמיכה בכנסת כדי למנוע את סגירת המפעל

משלחת של עובדי החברה נפגשה עם חברי כנסת בניסיון לשכנעם לדחות בשנתיים את סגירת המפעל ■ שופטי בית המשפט העליון אמורים להכריע בקרוב אם תחודש פעילות מערך האמוניה — שמושבתת בשלב זה ■ עיריית חיפה: "חיפה כימיקלים אינה נערכת להסרת האיום"

11.05.2017 08:16 מאת: צבי זרחיה, אורה קורן

משלחת של ארבעה מעובדי חיפה כימיקלים, בראשות המדען הראשי של החברה, עידו חורש, הגיעה אתמול למשכן הכנסת ונפגשה עם שורה של חברי כנסת, בניסיון לשכנעם למנוע את סגירת המפעל כעת ולדחותו לפחות בשנתיים. העובדים מתכוונים להגיע לכנסת שוב ביום שני הקרוב.

העובדים פגשו במזנון הכנסת את נילי ברוש (אחותו של חורש), היועצת של שר הפנים אריה דרעי, שעבדה בעבר עם חברי כנסת שונים. ברוש אמרה כי נפגשה עם אחיה באקראי ולא הסדירה פגישות בינו לבין ח"כים.

לפני כמה שבועות קיבלו ח"כים מהחברה מכתב, סרטון ומצגת על המפעל. בדף המסרים שחולק לח"כים נכתב, בין היתר, כי "חלק גדול מעובדי החברה הם אנשים קשי יום (מפעילים ומסגרים), מהנדסים ומנהלים. שלישי מהעובדים הם מעל גיל 50, כך שאם חלילה התוכנית תצא לפועל, הסיכוי שיצליחו למצוא עבודה חדשה נמוך מאוד. עבור חלק מהעובדים, חיפה כימיקלים היא כל חייהם. 80% מעובדי כימיקלים הם בעלי משפחות — נשואים עם ילדים קטינים".

במכתב הואשם ראש עיריית חיפה, יונה יהב, כי הפך את עורו ונרמז כי השינוי קשור לבחירות הקרבות לראשות העירייה. "האמת היא שבישראל יש חומרים מסוכנים יותר מאמוניה, כמו כלור, ברום, אצטילן ופוסגן", נכתב. "כך פועלת תעשייה בישראל ובעולם — תחת שורה של תקנות והנחיות של הרשויות השונות. מדינת ישראל התחייבה ב-2013 להקים מפעל ליד דימונה, אלא שהמכרז נכשל בגלל מחירי הגז הגבוהים בישראל (בממשלה טוענים שהמכרז נכשל כיוון שחיפה כימיקלים סירבה להתחייב לרכוש את האמוניה מהמפעל; צ"ז, א"ק). בשורה התחתונה, ממשלת ישראל לא עמדה במלה שלה והפריפריה עומדת לשלם מחיר גבוה".

בחיפה כימיקלים טוענים עוד כי הם מכבדים את החוק ומבינים שהגיע הסוף למכל האמוניה בחיפה, אך מבקשים לא לחסל את החברה עד סיום הקמתו של המפעל החדש בדימונה עוד כשנתיים. לדבריהם, "אם מכל האמוניה ייסגר, פעילות הייצור תושבת ונאבד לקוחות בינלאומיים. אנו מבקשים לאפשר המשך פעילות באופן מינימלי ביותר, רק לצורך שמירה על הגחלת".

בימים אלה ממתנים בחיפה כימיקלים ובעיריית חיפה להכרעה של שופטי בית המשפט העליון בסוגיה. אלה אמורים להכריע אם תחודש פעילות מערך האמוניה לטווח הקצר, ואם כן לכמה זמן ובאיזו חלופה. שאלות נוספות שעל הפרק הן אספקת האמוניה למשק

בחודשים הבאים, אם יוחלט על סגירת המכל. חיפה כימיקלים מעוניינת בהמשך הפעלת מערך האמוניה הנוכחי, שהוא זול יותר מכל חלופה עבודה. עיריית חיפה מעוניינת בסגירה מוחלטת של המכל, מחשש לביטחון תושבי האזור.

בשלב זה המכל מושבת, אך יש בו כמות מינימלית של אמוניה שהחברה צריכה לרוקן, אלא אם בית המשפט יחליט אחרת. למכל אין רישיון עסק מעיריית חיפה, ורישיון הרעלים שלו מהמשרד להגנת הסביבה יפוג ב-1 ביוני.

סוגיית המכל התעוררה מחדש בחודשים האחרונים, לאחר שדו"ח כימאים מהטכניון קבע שהוא מסוכן לציבור, ושאוניית האמוניה הפוקדת את ישראל כל חודש מסוכנת אף יותר. חיפה כימיקלים הציגה חוות דעת אחרת, וגם המדינה ציינה שאין סכנה ביטחונית משמעותית בהפעלת מערך האמוניה — אך לא הציגה חוות דעת מפורטת, אלא אמירות כלליות של המועצה לביטחון לאומי (מ"ל) ופיקוד העורף.

בינתיים מושבתים שני מפעלי החברה כבר כמה שבועות. החברה מאיימת בפיטורי עובדים, אף שלהערכת מומחים יש חלופות להפעלת המפעלים.

מחיפה כימיקלים נמסר: "אנו קוראים לראש הממשלה להתערב על מנת שתחודש האספקה הסדירה של האמוניה לכלל צרכי המשק הישראלי, כפי שממשלת ישראל החליטה".

מעיריית חיפה נמסר: "חיפה כימיקלים ממשיכה לפעול בניגוד לפסיקת בית המשפט, ואינה נערכת להסרת האיום. על ראשי החברה תוטל האחריות לסגירתו. עיריית חיפה, בראשותו של יונה יהב, פועלת מאז 2003 נגד המכל שמתופעל ללא היתר בנייה ורישיון עסק. הנהלת החברה מתעלמת מהחלטות הממשלה מאז 2013, ומפסיקות בתי המשפט לאורך השנים. ראוי שהנהלת המפעל תעסוק בקיום החלטות בית המשפט".